

pozwalają nam zauważyć właściwości stylowe, charakterystyczne dla muzyki pewnych okolic, których dawniej nie dostrzegano lub też nie brano pod uwagę. Opracowania pieśni na przełomie wieku XIX i XX u nas pomijają przeważnie właściwości stylistyczne regionalne. Melodje ludowe o odrębnych cechach struktury melodyjnej, a nawet tonalnej traktowano jednakowo, bez uwzględnienia stylu, przejawiającego się nieraz w bardzo ciekawych formach wielogłosu. Wystarczy przeglądnąć „Pieśni Podhala“ Miereżyńskiego z ich ciekawą, oryginalną — ludową fakturą trzygłosową, aby zauważyć pewne niewyżytkowane dotąd w twórczości chóralnej możliwości, ale także i nakazy przy zabieraniu się do opracowywania pieśni ludowych podhalańskich. Ostatnio profesor dr. Ł. Kamieński w swoim „Śpiewniku wielkopolskim“ stara się zachować pewne właściwości stylistyczne, zauważone w muzyce wielkopolskiej ludowej. Robi to coprawda przesadnie, ale wskazał pewne wytyczne dla przyszłych opracowań pieśni wielkopolskich. W okolicach, gdzie niema rodzinnego wielogłosu wokalnego, muzyka instrumentalna daje nieraz bardzo cenne wskazania stylistyczne (n. p. w Łowickiem).

Moment wzmożonego zainteresowania regionalnymi właściwościami muzyki polskiej wywołuje również konieczność zainteresowania się przez kompozytorów chóralnych regionami, dotychczas pomijanymi, a kryjącymi czasami niespodziewanie interesujący materiał muzyczny. Do takich należą: *Mazowsze pruskie*, z którego Niemcy w krótkim czasie wydobyli przeszło 5.000 melodyj i które na gwałt chcą sobie przywłaszczyć przez tłumaczenia tekstów („Masurische“ i „Ostpreussische Volkslieder“) *Śląsk Cieszyński*, posiadający swoją bardzo ciekawą muzykę podhalańską w Istebnej, *Pomorze*, które w ostatnim czasie dopiero doczekało się kilku publikacyj pieśni z melodjami, *Świętokrzyskie*, *Lubelskie* i t. d.

Jak z powyższego widzimy pieśń ludowa może odegrać jeszcze i nadal wybitną rolę w naszej twórczości chóralnej, może ją odświeżyć i ożywić, o ile opracowania przestaną być szablonowo traktowane z punktu czysto muzycznego, polifoniczno — harmonicznego, a uwzględnią w mniejszym lub większym stopniu pewne pierwiastki stylistyczne, wynikające z muzyki danego regionu.
